

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 672/1
841 04 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 21

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

Nevidiaci stále čelia zbytočným prekážkam pri overovaní podpisov – čo brzdí férovú prax?

Podpísať hypotéku či bežnú žiadosť na úrade by mala byť jednoduchá administratívna záležitosť. Pre nevidiacich ľudí však často znamená zdĺhavý a ponižujúci proces. Napriek tomu, že sú svojprávni a vedia sa podpísať, úrady a banky im túto možnosť neraz odopierajú.

„Bohužiaľ, nejde len o dôležité zmluvy. Problémy vznikajú aj pri bežných úradných úkonoch, dokonca i v zdravotníckych zariadeniach. Mnohí naši klienti a členovia organizácie zažívajú situácie, keď sa musia dožadovať úplne základného rešpektovania svojej dôstojnosti a práv,“ hovorí **Ján Podolinský, predseda Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS).**

„Potreboval som overiť podpis pre banku, a preto som navštívil Klientske centrum v Trnave. Pani úradníčka ma však informovala, že mi podpis nemôžu overiť, pretože ide o sťažený úkon. Úrad údajne nemá oprávnenie overovať podpisy osobám, ktoré si nemôžu samy prečítať dokument, ktorý podpisujú. Odporučila mi, aby som sa obrátil na notára. Hoci nerád, išiel som – a to rovno k dvom. Obaja mi potvrdili, že v prípade overovania podpisu u nevidiacich osôb nestačí bežné overenie. Musí sa spísať notárska zápisnica a pri úkone musia byť prítomní minimálne dvaja vidiaci svedkovia. Ide o podstatne zložitejší proces, ktorý sa bežne využíva napríklad pri spisovaní závetu. Tomu zodpovedá aj výška poplatku, ktorá môže byť aj 30-násobne vyššia. Bol som zo všetkého veľmi sklamaný a znechutený,“ hovorí **Michal Homola, ktorého skúsenosť ilustruje realitu mnohých nevidiacich.**

Čo hovorí zákon?

Podpisovanie úradných dokumentov sa riadi **§ 40 ods. 6 Občianskeho zákonníka**, ktorý síce vyžaduje notársku zápisnicu pri osobách, ktoré nemôžu čítať alebo písať, no zároveň hovorí: „Notárska zápisnica nie je potrebná, ak sa osoba dokáže oboznámiť s obsahom dokumentu

prostredníctvom technických pomôcok alebo inej osoby, ktorú si sama zvolí, a je schopná sa vlastnoručne podpísať.“ Upozorňuje na dôležitú výnimku aj advokátka **Soňa Tóthová**.

Sľubné zmeny na obzore

V marci 2025 bol predložený návrh zákona o osvedčovaní listín a podpisov okresnými úradmi a obcami, ktorý naznačuje posun vpred. „Cieľom zákona je zabezpečiť transparentné a najmä rovnaké podmienky pre všetkých občanov, vrátane nevidiacich. Vnímame to ako významný krok smerom k férovosti, avšak iba v oblasti matričnej praxe,“ dodáva Soňa Tóthová.

Problémy pretrvávajú pri notárskych úradoch. „Plánujeme otvoriť dialóg s Notárskou komorou Slovenskej republiky a apelovať na zmenu Notárskeho poriadku tak, aby zohľadňoval aktuálnu legislatívu a zásady rovnakého prístupu,“ naznačuje ďalšie kroky organizácie Ján Podolinský, predseda ÚNSS.

Zároveň chce ÚNSS žiadať i spravodlivú úpravu vyhlášky o odmeňovaní notárov – aby nevidiaci nemuseli platiť násobne vyššie poplatky len preto, že im úrad nad rámec zákona nariadil predloženie notárskej zápisnice.

Férovosť namiesto nadmernej ochrany

„Nevidiaci ľudia nepotrebujú špeciálnu ochranu tam, kde ju nemá bežná populácia. Potrebujú rovnaké možnosti a férový prístup – nič viac, nič menej,“ zdôrazňuje Ján Podolinský.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska oceňuje doterajšiu spoluprácu s kompetentnými orgánmi a víta, že sa táto dôležitá téma dostáva do legislatívneho procesu. Zástupcovia organizácie veria, že sa im spoločným úsilím podarí zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých občanov – bez ohľadu na to, či vidia alebo nie.

Biela pastelka opäť spája Slovensko v pomoci ľuďom so zrakovým postihnutím

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska môže aj vďaka verejnej zbierke Biela pastelka realizovať aktivity zamerané na odstraňovanie bariér, zlepšovanie prístupnosti, poskytovanie komplexných sociálnych služieb, obhajobu práv a záujmov ľudí so zrakovým znevýhodnením i podporu ich aktívneho zapájania sa do spoločenského života.

V piatok 19. septembra sa vo viac ako 300 mestách a obciach po celom Slovensku spojí vyše 4 500 dobrovoľníkov, aby podporili myšlienku solidarity s nevidiacimi a slabozrakými. Každý darca, ktorý prispeje dobrovoľným príspevkom do typickej bielomodrej pokladničky, dostane symbol zbierky – drevenú pastelku, vyjadrujúcu podporu a spolupatričnosť s ľuďmi so zrakovým postihnutím.

Dobrovoľníkov bude možné stretnúť nielen v uliciach, školách či inštitúciách, ale – už tradične – aj v priestoroch vlakov Tatranských elektrických železníc. „Železnica spája mestá, regióny, ľudí a je prirodzeným priestorom na šírenie myšlienok solidarity a pomoci. ZSSK sa pravidelne zapája do spoločensky prospešných iniciatív, ktorých cieľom je podporiť tých, ktorí to najviac potrebujú. Cestujúci vo Vysokých Tatrách – domáci i turisti – budú môcť prispieť ľubovoľnou sumou priamo vo vlakoch ZSSK na trati Poprad-Tatry-Štrbské Pleso a Starý Smokovec-Tatranská Lomnica a podporiť zbierku Biela pastelka,“ uviedol **Peter Helexa, generálny riaditeľ ZSSK.**

Prišli, (ne)videli a predsa zvíťazili

Komunikačnú kampaň zbierky i tento rok pomohla organizácii pripraviť agentúra Promiseo. Tvorcovia sa v aktuálnom ročníku zamerali na každodenné „malé-veľké“ víťazstvá, ktoré musia ľudia so zrakovým hendikepom dennodenne zdolať. Kampaň preto nesie výstižné motto: Veni, (ne)Vidi, Vici – teda Prišli, (ne)videli a predsa zvíťazili.

„Za jedinečné považujem, že sme vystúpili zo zóny ľútosti a stavili na pozitívnu emóciu, miestami až humornú. Namiesto zobrazovania nevidiacich ako obetí sme ich ukázali ako víťazov v každodenných bojoch, ktoré sú pre nás vidiacich často samozrejme. Teší ma, že túto kreatívu prijali s porozumením aj samotní nevidiaci,“ hovorí **autor kampane, Tomáš Klobušník, Creative Lead z agentúry Promiseo.**

Ambasádormi zbierky sú opätovne Adela Vinczeová, Fero Joke a Robo Roth. Tvárou tohtoročnej kampane sa stal (takmer) nevidiaci Lukáš Both: „Vďaka Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska a Bielej pastelke môžem nielen ja, ale ktokoľvek, kto už svet nevidí celkom jasne, vidieť inak. So špeciálnymi počítačmi, mobilnými telefónmi pre nevidiacich a bielou palicou dokážeme skúmať okolie i jeho prekážky – inak, ale plnohodnotne. Skúste si

na chvíľu zakryť oči a prejsť sa po ulici. Viem, nie je to jednoduché, ale vďaka vašej podpore to zvládame! Spomeňte si na nás, keď stretnete našich dobrovoľníkov v uliciach...“ vyzýva verejnosť **Lukáš Both, (takmer) nevidiaci otec, manžel, dobrovoľník, rekordér v skladaní Rubikovej kocky i autor YouTube kanála BlindBuilder.**

„Ďakujeme všetkým školám, pedagógom i študentom, ktorí sa rozhodli zapojiť do zbierky ako dobrovoľníci. Ich angažovanosť a podpora sú pre nás nesmierne cenné. Rovnako ďakujeme všetkým darcom, ktorí nás podporujú, najmä v období, keď je rozhodovanie o tom, komu pomôcť, obzvlášť náročné. Vaša dôvera a solidarita sú pre nás povzbudením a potvrdzujú, že potreby nevidiacich a slabozrakých ľudí nie sú prehliadané. Ďakujeme, že ste s nami a stojíte pri nás. Vážime si to,“ zdôrazňuje **Eliška Fričovská, PR manažérka a hlavná koordinátorka zbierky Biela pastelka.**

#OdložKolobežku

Kampaň 24. ročníka jednej z najväčších zbierok na Slovensku opäť prináša edukatívny prvok zameraný na odstraňovanie zbytočných bariér. Biela pastelka spustila celoslovenskú výzvu #OdložKolobežku. „Je to veľmi jednoduché – ak uvidíte kolobežku pohodenú na chodníku, stačí ju odložiť nabok, aby neprekážala. Ideálne je svoj skutok zazdieľať aj na sociálnej sieti, nech sa pozitívne posolstvo šíri ďalej. Práve takéto malé skutky dokážu nevidiacim citeľne uľahčiť pohyb mestom,“ dopĺňa Tomáš Klobušník. „Nevhodne odložené kolobežky dokážu nevidiacim riadne skomplikovať život, nezriedka aj zraniť, preto sme radi, že Biela pastelka pomáha a inšpiruje k dobrým skutkom,“ zdôrazňuje E. Fričovská.

Ako prispieť na podporu VZ Biela pastelka?

- **Osobne** – počas hlavného zbierkového dňa **19. 9. 2025 v uliciach miest a obcí** na celom Slovensku
- **Prostredníctvom terminálov ČSOB** bude možné prispieť v uliciach vybraných miest (Bratislava, Pezinok, Trnava, Nitra, Banská Bystrica, Lučenec, Žilina, Trenčín, Prešov a Košice) aj bezhotovostne – platobnou kartou, mobilom alebo hodinkami. Dobrovoľníci budú viditeľne označení odznakmi
- V priestoroch vlakov **Tatranských elektrických železníc (TEŽ)**

Celoročne

- **SMS** – na číslo **820** hodnote **3 €**
- **Online** – na webovej stránke zbierky: www.bielapastelka.sk
- **Na účet** – darom v ľubovoľnej výške na číslo **SK23 1111 0000 0014 3025 8006**

Kontakt:

Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS

Mobil: 0911 496 629

e-mail: fricovska@unss.sk

www.unss.sk

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má vyše 2 500 členov združených v 47 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990. Patrí k najväčším a najstarším občianskym združeniam v Slovenskej republike v roku. www.unss.sk